

04 πολιτισμός & βαρβαρότητα ■ ΤΟΥ Ηρόστρατου

Ένα ντοκιμαντέρ για τον Μανώλη Γλέζο

«Ο δρόμος της αριστεράς είναι δύσκολος, δεν είναι εύκολος... για μας είναι τα δύσκολα, τα εύκολα είναι για άλλους»

Μανώλης Γλέζος στο Resistance Festival

Εδώ και χρόνια παρακολουθώ από κοντά τη δουλειά και τον αγώνα που δίνει η σκηνοθέτης Ντίνα Κάτσαρη, ετοιμάζοντας ένα ντοκιμαντέρ για τον Μανώλη Γλέζο. Δεν είναι άλλη μια ταινία, αλλά ένα έργο αναφοράς – όταν ολοκληρωθεί. Κι αυτό γιατί η σκηνοθέτης με τους συνεργάτες της έζησαν τον Μανώλη Γλέζο τα τελευταία χρόνια της ζωής του, ακολουθώντας τον σε πολλά ταξίδια, ζώντας την καθημερινότητά του, ανεβαίνοντας μαζί του στην Ακρόπολη – όπου ήταν κι η τελευταία του επίσκεψη.

Βλέποντας το αμοντάριστο υλικό από αυτή την επίσκεψη – όπου δείχνει πώς ακριβώς έγινε το κατέβασμα της ναζιστικής σημαίας – πραγματικά ανατρίχιασα. Πατί ο Γλέζος, με λόγια που έκαιγαν, μας θύμιζε το σημερινό μας χρέος. Εκεί μπροστά στα Προπύλαια. Και πάντα στον νου μου καθώς τον άκουγα ένωθα βαθιά μέσα μου τους στίχους του Ρίτσου: «Εμείς δεν τραγουδάμε για να ξεχωρίσουμε από τον κόσμο/ τραγουδάμε για να σμίξουμε τον κόσμο»

Μια άλλη στιγμή που κατέγραψε η κάμερα της Ντίνας Κάτσαρη είναι στο Resistance Festival, όταν ο Carlos Latuff, καθώς τον ακούει να μιλάει τον σκιτσάρει πάνω σε έναν πίνακα με την κιμωλία του...

Πολλές είναι οι στιγμές, που να μην ξέρεις τι να ξεχωρίσεις. Κι όμως. Αυτός ο κινηματογραφικός αγώνας δεν είχε καμιά στήριξη μέχρι τώρα...

Για πρώτη φορά, ένα μέρος του ντοκιμαντέρ παρουσιάστηκε πριν λίγες μέρες στις Βρυξέλλες ως μέρος τιμητικών εκδηλώσεων για τα 100 χρόνια από τη γέννηση του Μανώλη Γλέζου, που πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα «Mopolis Glezos» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Με αφορμή αυτό το γεγονός συνομιλήσαμε με την Ντίνα Κάτσαρη.

»Τι κρατάς από την εκδήλωση στις Βρυξέλλες όπου παρουσιάστηκε το ντοκιμαντέρ;

Ήταν μια ιδιαίτερα συγκινησιακή εκδήλωση... Άνθρωποι από όλο το φάσμα της πολιτικής και του πνεύματος τον τίμησαν. Από την εκπροσώπηση της ηγεσίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των κομμάτων φάνηκε ότι το αποτύπωμά του στα έδρανα ήταν πολύ δυνατό. Όχι μόνο ως

φιγούρα που πρωταγωνίστησε σε μια ιστορική φάση, δίνοντας στους Ευρωπαίους ένα ισχυρό μήνυμα αντίστασης στον φασισμό, αλλά και ως πολιτικός που είχε σημαντικές παρεμβάσεις εκπροσωπώντας ανθρώπους κάθε τάξης και φυλής. Παραβρέθηκα και εγώ μαζί με κάποιους από τους συνεργάτες μου, την Ευγενία Κατούφα και τον Νίκο Γκωσέ, στην εκδήλωση προσκεκλημένοι από την Ευρωμάδα της Αριστεράς, στο πλαίσιο της παρουσίασης μέρους του ντοκιμαντέρ που ετοιμάζουμε εδώ και αρκετά χρόνια. Το απόσπασμα που παίχτηκε δημιούργησε μια συγκινησιακή φόρτιση, λόγω των ιδιαίτερων πλάνων τόσο με την εξιστόρηση του κατεβασματος της σβάστικας, όσο και τη στιγμή που ο Μανώλης συγκινείται στο Βερολίνο, στο ρωσικό νεκροταφείο, τραγουδώντας «Τι τα θέλουμε τα όπλα» και η Γερμανίδα ευρωβουλευτής Martina Michels τον αγκάλιασε τρυφερά.

Όταν πλέον τέλειωσε η εκδήλωση δημιουργήσαμε ένα μουσικό δρώμενο έξω από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο Γιάννης και ο Ματθαίος Ζευγόλης μαζί με τη Μαρία Αναματερού, άρχισαν να τραγουδούν και να παίζουν Απερασιώτικους σκοπούς. Ήταν το φινάλε μιας δυνατής, προσωπικής στιγμής αφιερωμένο σε έναν άνθρωπο που δεν συμβιβάστηκε ποτέ. Του άξιζε λοιπόν αυτή η τιμή και φυσικά του αξίζουν πολύ περισσότερες. Μακάρι να επαναληφθούν τέτοιες εκδηλώσεις και μέσα στην Ελλάδα.

»Ποια είναι τα σχέδια για τη συνέχεια;

Το ντοκιμαντέρ που προβλήθηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ήταν μέρος της συνολικής δουλειάς μας και δημιουργήθηκε ειδικά για την εκδήλωση αυτή. Ο προσωρινός τίτλος είναι «Ένας Αιώνας Αντίστασης» και παρουσιάζει με ποιητικό και φιλοσοφικό τρόπο όσα παρακίνησαν και διαμόρφωσαν το μαχητικό πνεύμα του Μανώλη Γλέζου.

Θέλουμε να ολοκληρώσουμε συμπληρώνοντας το και με άλλες αναφορές από τη ζωή του, γιατί ο Γλέζος δεν σταμάτησε ποτέ να μάχεται για τα ιδανικά του, ακόμα και σε συνθήκες ακραίων διώξεων. Υπήρξε πολιτικός, δημοσιογράφος, επιστήμων –κάτοχος 6 διδακτορικών–, συγγραφέας και ποιητής. Ακόμα και σε εκείνα τα πέτρινα χρόνια με τις σκευωρίες εναντίον του, τις απόπειρες δολοφονίας, τις καταδίκες σε θάνατο, τις φυλακίσεις, τα βασανιστήρια και τις εξορίες δεν αποσύρθηκε ποτέ! Επίσης να μην ξεχνάμε

τον αγώνα του για τις γερμανικές οφειλές. Όλα αυτά δεν τα γνωρίζει ο κόσμος. Οφείλουμε λοιπόν να τα αναδείξουμε και να συνεχίσουμε, για να συμβάλουμε στην εκπλήρωση του οράματός του, το οποίο είχε υποσχεθεί στους συντρόφους του: τη δικαίωση και όπως έλεγε «Και ένα μάρκο να είναι, οφείλουν οι Γερμανοί να το πληρώσουν. Το θέμα δεν είναι οικονομικό, είναι ηθικό και πολιτικό το θέμα!»

Θα θέλαμε λοιπόν να ολοκληρώσουμε αυτό το ντοκιμαντέρ, ίσως και να συνεχίσουμε και με άλλες ταινίες-επεισόδια για τη συνολική παρουσίαση αυτής της εξαιρετικής προσωπικότητας. Βέβαια, οφείλω να αναφέρω ότι και εγώ και οι στενοί συνεργάτες μου Νίκος Γκωσές και Ευγενία Κατούφα δουλεύουμε εθελοντικά, κινούμενοι αποκλειστικά και μόνο από θαυμασμό, σεβασμό και αγάπη σε αυτόν τον άνθρωπο, χωρίς κάποια χρηματοδότηση (εκτός από ένα μικρό ποσό που διέθεσε η ομάδα της Ευρωπαϊκής Αριστεράς για το συγκεκριμένο τμήμα που μόλις προβλήθηκε).

»Ενοχλεί ακόμη κάποιους η προσωπικότητα του Μανώλη Γλέζου;

Πάντα αγωνιζόταν για το δίκαιο. Δεν έκανε ούτε την ελάχιστη έκπτωση στις ιδέες του για χάρη της εξουσίας. Ήταν πάντα στους δρόμους με τους αγρότες, με τους εργάτες, με τους φοιτητές, με τους εργαζόμενους, με κάθε αδικημένο από την εκάστοτε κυβέρνηση, ακόμα και με αυτήν που είχε υποστηρίξει. Όταν αισθανόταν ότι κάποιο νομοθέτημα στρεφόταν εναντίον του κόπου, του ιδρώτα και της αξιοπρέπειας

μερίδας του λαού, δεν υπήρχε περίπτωση να μην το καταγγείλει. Γι' αυτό κάποιοι δεν πέρασαν καλά μαζί του. Δεν αρκούσε η αιτιολόγηση ότι η κυβέρνηση ήταν εξαναγκασμένη να ψηφίσει νόμους παρά τη θέλησή της. Για τον Μανώλη απλά δεν έπρεπε να υπάρξουν. Προφανώς η κριτική του δυσκόλεψε πολλούς συντρόφους του, αλλά νομίζω ότι αυτό που υπάρχει τώρα στη συνείδηση όλων, είναι οι παρακαταθήκες του, για πίστη στο δίκαιο και αδιάκοπο ασυμβίβαστο αγώνα μέχρι αυτοθυσίας.

»Τι σου μένει περισσότερο από τη γνωριμία μαζί του;

Μου μένει ένας ευσυνειδητός αγωνιστής, ένας ρηξικέλευθος πολιτικός, ένας ακούρατος ερευνητής, ένας αμετανόητος ουτοπιστής. Αυτό που θα θέλαμε να είμαστε όλοι, αλλά τα γρανάζια της καθημερινότητας μας παρασύρουν. Αναβάλλουμε τη δημιουργικότητα, κωφεύουμε στη φωνή της συνείδησης και αφήνουμε τον αγώνα για τους άλλους.

Αξέχαστη θα μου μείνει η φράση του από το Resistance Festival το 2017 «Ο δρόμος της αριστεράς είναι δύσκολος, δεν είναι εύκολος... για μας είναι τα δύσκολα, τα εύκολα είναι για άλλους». Ήταν ένα φωτεινό παράδειγμα, μία σπάνια μορφή, ένας ιστορικός φάρος που θα ακτινοβολεί. Ευτυχώς μας άφησε την εικόνα του, τα έργα του, την αποτύπωση της σκέψης του, τον απόηχο της φωνής του και από εκεί που βρίσκεται δεν θα πάψει να διακηρύττει: Αντισταθείτε!

ΕΚΔΟΣΕΙΣ **A/συνεχία**

Παραγγελίες – Πώς θα τα προμηθευτείτε

Τηλέφωνα: 210 3845870, 6956302771

info@asynechia.gr • www.asynechia.gr

Επίσης μπορείτε να τα βρείτε στα κεντρικά βιβλιοπωλεία

**Για τις παραγγελίες σας
υπάρχει έκπτωση 20%**